

НАЦИОНАЛНА КОНВЕНЦИЈА ЗА ЕВРОПСКА УНИЈА ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА (НКЕУ-МК)

=

Четврта сесија на Работна група 6, Антикорупција

(Поглавје 5 - Јавни набавки, Поглавје 18 – Статистика и Поглавје 32 – Финансиска контрола)

Тема: „Податоци на кои им веруваме: Предуслов за посилна економија и ефикасна борба со корупцијата“

ПРЕДЛОГ ПРЕПОРАКИ

1. Институционално зајакнување на системите за собирање и анализа на податоци во јавниот сектор

- Владата, во соработка со Државниот завод за статистика и Министерството за дигитализација, треба да развие понапредни и интегрирани системи за собирање, споделување и анализа на податоци. Ова ќе овозможи поефикасно планирање и донесување одлуки базирани на факти. Оправданоста лежи во тоа што точните и ажурирани податоци се основа за стабилни економски проекции и подобра отчетност на институциите.

2. Воведување на задолжителна транспарентност за сите државни институции преку објавување на податоци во отворен формат

- Министерството за финансии и Министерството за дигитализација треба да иницираат и донесат политика за објавување на податоци во отворен формат на националната платформа за отворени податоци. Ова ќе го зголеми степенот на јавна отчетност и ќе овозможи поголем пристап до информации од страна на истражувачите, медиумите и граѓаните. Според ОЕЦД, транспарентноста е клучен фактор за зголемување на јавната доверба и демократските процеси, но податоците кои се објавуваат треба да бидат достапни, корисни и навремени за да може да го дадат посакуваниот ефект.

3. Развој на програма за едукација за управување со податоци во јавниот сектор

- Министерството за финансии, заедно со Министерството за дигитализација, во рамки на школата за јавни финансии, треба да развијат програма за управување со податоци и користење на аналитички алатки. Со стекнување на вакви знаења, државните службеници ќе можат поефикасно да ги користат податоците за стратешко планирање и борба против корупцијата, што ќе резултира со подобрена ефективност на владините политики.

4. Интеграција на индикатори за владеење на правото и контрола на корупцијата во државните стратегии

- Министерството за правда и Комисијата за спречување на корупција треба, во рамки на националната стратегија за борба против корупцијата, да вклучат квантитативни индикатори кои ќе го мерат владеењето на правото, контролата на корупцијата и транспарентноста на институциите. Овие индикатори ќе овозможат континуирано следење на напредокот и ќе обезбедат поефикасна борба против корупцијата, која е критична за интеграцијата на Северна Македонија во ЕУ.

5. Унапредување на порталите за отворени податоци со подобрена визуелизација за аналитички и компаративни анализи

- Министерството за дигитализација треба да инвестира во подобрување на визуелизацијата на податоците на националните платформи за отворени податоци и да воведо алгоритми за аналитички и компаративни анализи кои ќе бидат достапни преку user friendly interface. Ова ќе им овозможи на истражувачите, бизнисите и граѓаните полесен пристап до податоци и поголема способност за изведување на длабински анализи. Според УНКТАД, земјите кои покажуваат висока транспарентност и доверливост на податоците имаат поголеми шанси за привлекување капитал, што е клучно за економскиот раст. Оттука, подобрената презентација на податоците е еден од факторите кој може да ја зголеми довербата во податоците и политиките кои ќе се носат врз основа на овие податоци.

